

Teosofinen maailma.

Teosofinen toiminta Helsingissä. Jos asianharrastaja tällä hetkellä saapuisi Helsinkiin tiedustelemaan, mitä teosofian alalla toimitetaan, hän varmaan ensin suuntaisi kulkunsa Teosofiseen Kirjastoon Albertinkadun 34:ssä. Katseltuaan siellä sen 8 tai 900 nidosta hän kysyisi tarkempia tietoja bibliotekariolta ja saisi kuulla, että siinä, kirjastohuoneessa kokoontuu muutamia henkilöitä pari kertaa viikossa. Torstai-illoin luetaan ja selitellään ruotsiksi pientä hindulaista hartauskirjaa Bhagavad-Gitaa, ja keskiviikkoisin keskustellaan suomeksi kaikenmoisista teosofisista kysymyksistä. Bhagavad-Gita oli »Herran laulu« on teosofein lempikirjoja; mitä ylevintä elämänviisautta esitetään sen runollisissa pikkusaarnoissa, keskusteluissa ihmisen, Ardshunan, ja mestarin, hänen opettajansa Krishnan, välillä; se on tosin »hindulainen« kirja ja pelottaisi sen takia monta hyvää sielua meidän maassa sitä lukemasta, mutta vahinko on näiden hyvien sielujen puolella. Keskiviikko-illoin on tänä talvena parhaasta päästä keskusteltu kuolemantakaisista ja ylipäänsä »astralisista« asioista, johon etupäässä on ollut syynä kahden kirjan ilmestyminen viime vuonna (Salatut tiedet ja Mitä on kuolema?)

Mutta saisi meidän asianharrastajamme kuulla muutakin. Joka sunnuntai- ja pyhäpäivä-aamu klo ½10 pidetään teosofinen luento eli esitelmä Sörnäisten Työväenyhdistyksen huoneustossa. Tietysti ystävämme sinne rientäisi ja hämmästyisi heti väljään saliin astuttuaan ja nähdessään vastaisella seinällä yhdistyksen puumerkin. Mikä kummallinen karma sen lieneekin piirtänyt semmoiseen muotoon, että se aivan kelpaa Teosofisen Seuran nimimerkiksi. S. T. (Sörnäisten Työväki) siinä seisoo, mutta kirjaimet kun ovat monogrammin muodossa, lukee yhtä hyvin T. S. Ja T. S. monogrammina – se on viisauden käärme ripustettuna egyptiläiselle ristille.

Ystävällämme on »hyvä onni«. Jo ovelta hänelle ilmoitetaan, että »tänään onkin pitkä luento« ja se merkitsee, että hän saa kuulla useampia puhujia, vieläpä soittoa ja lauluakin. Vähitellen kokoontuu väkeä saliin – hiljaisia ja tyyniä, mutta samalla iloisennäköisiä kasvoja. »On niitä ainakin puolitoistasataa«, ajattelee asianharrastajamme ja etsii itselleen paikan, sillä kokous alkaa.

Liian pitkäksi kävisi nyt kertoa, mitä kaikkea hän siellä saa kuulla ja nähdä – sinne pääsevätkin ainoastaan työväenyhdistyksen jäsenet –, mutta kokouksen loputtua hän lähtee kirjapöydän luo, jossa on teosofista kirjallisuutta myytävänä.

Teosofia Suomessa. Vapaamman henkisen ja uskonnollisen elämän aamusarastuksena Suomessa voipi pitää Teosofisen Kirjaston avaamista Helsingissä tammikuun 1 p:nä 1897. Vaikka silloin vielä ei ollut suomenkielistä teosofishenkistä kirjallisuutta tarjona suomalaiselle yleisölle, keskusteltiin kuitenkin innolla semmoisen kirjallisuuden tarpeellisuudesta siinä pienessä ruotsinkielisten teosofien piirissä, joka säännöllisesti kokoontui kirjastohuoneessa.

Ensimmäiset suomenkieliset teosofiset julkaisut – lukuunottamatta muutamia artikkeleita Päivälehdessä, Uudessa Kuvalehdessä y. m. – olivat sitten 4 sivun suuruinen lentokirjanen syksyllä v. 97 nimeltä »Ihminen, miksikä itket?«, jossa esitettiin reinkarnatsioonin ja karman lohduttavia oppeja mitä kansantajuisimmassa muodossa, ja Annie Besant'in kirjansen suomennos »Johdantoa teosofiaan« syksyllä v. 97, jota vielä tähän saakka on ollut saatavissa.

Mutta teosofia oli yhä vielä suomalaiselle yleisölle tuiki tuntematon nimi, vaikka sen oppeja ja aatteita eräältä toiselta taholta ruvettiin kansalle esittämään. Emme saa unohtaa sitä työtä, jota Matti Kurikka suoritti Suomessa, ennenkuin hän lähti muualle ihanteitaan toteuttamaan. Hän tosin ei käyttänyt teosofian nimeä, mutta kun lukee hänen teoksiaan – »Ulapalle«, »Ihmiskunnan pelastus«, »Moses vai Jesus?« y. m. huomaa heti, minkä hengen lapsi hän on. Ja hänen kirjoituksensa ovat niin muodoin olleet tien raivaajia teosofian suurille aatteille.

Vasta uusi vuosisata vei purtemme väljemmille vesille. Vuonna 1901 tehtiin rohkea yritys, kun perustettiin »Uusi Aika« niminen lehti. Tämä viikkolehti ei elänyt kauan, mutta se teki tehtävänsä: se sai teosofian nimen tunnetuksi laajoissa piireissä. Kun »Uudessa Ajassa« ilmestyneet teosofiset kirjeet

olivat jääneet kesken, päätettiin muutamain lukijain kehotuksesta julkaista ne kokonaisuudessaan kirjana.

Tämä näytti myös uhkarohkealta yritykseltä, koska kirjalle ei saatu kustantajaa. Kuitenkin painettiin se ja ilmestyi joulukuksi v. 1901 nimellä »Valoa kohti«. Viime joulukuksi (1903) ilmestyi toinen painos.

Syksyllä v. 1901 alettiin pitää niitä teosofishenkisiä helppotajuisia esitelmiä Sörnäisten Vuorelassa, joita tähän päivään saakka on jatkuvasti pidetty joka pyhäpäivä-aamu klo ½10.

E.

Kirjekortti Kouvolasta. Siitä lähtien kun syksyllä 1902 pidettiin ensimmäinen teosofinen esitelmä täällä, on teosofinen harrastus vuosi vuodelta kasvanut ja kaikessa hiljaisuudessa on harjoitettu teosofisia lukuja. Viime maaliskuulla päättivät muutamat asianharrastajat kokoontua kerran viikossa ajatuksia vaihtaakseen ja kartuttaakseen teosofista tietoaan. Näissä kokouksissa on luettu melkein läpi Leadbeaterin »Teosofiaan ulkopiirteet« ja luetun johdosta keskusteltu.

Niiden aineiden joukossa, jotka tänä vuonna oli valittu Nuorisoseuran toimeenpanemien luentosarjojen ohjelmaan, olivat myös tähtitiede, uskontojen kehityshistoria ja teosofia. Näistä aineista luennoimaan onnistui Nuorisoseuran saada eräs asianharrastaja. Luennot eli oikeammin esitelmät pidettiin kaikki Pääsiäispyhien aikana tšekäläisellä Lukutuvalla. Yleisöä kokoontui kerta kerralta enemmän, niin että viimeistä esitelmää teosofiasta oli kuuntelemassa noin 160 henkeä. (Kuten arvata sopii, muodostuivat kaikki esitelmät enemmän tai vähemmän teosofisiksi). Kuulijoiden mielenkiinto oli koko ajan jännitettyä sekä aineiden että puoleensa vetävän esitystavan takia. Useimpien mielestä lienevät esitelmät tuntuneet liian lyhyeltä: tunti kuluu äkkiä, kun unohtaa itsensä. Viimeisessä esitelmässä esitetyt kehityksen periaatteet saivat monipuolisemman valaistuksen siinä keskustelussa, joka toimeenpantiin esitelmän loputtua ja kesti puolentoista tuntia ja johon yleisö innokkaasti otti osaa.

Esitelmänpitäjä oli sitäpaitsi kunniavieraana läsnä eräässä yllämainituista viikkokokouksista, joita myöhemmin aikoina on pidetty yhteiskoulun huoneustossa. Pidettyänsä alustavan, mainion esityksen Teosofisen Seuran vaalilauseesta ja kolmesta tehtävästä hän johti keskustelua, jossa m. m. kosketeltiin pahan arvotusta. Että »pahalla on sijansa maailman luonnoksessa« lienee kaikunut liian oudolta koulun johtajan korvissa, koska hän heti kokouksen loputtua kielsi edelleen pitämästä kokouksia koululla.

Nyt tämä esitelmäsarja on vain muistona, mutta se muisto ei pian haihdu. Paikkakunnan henkinen elämä on taas saanut voimakkaan herätyksen, ja suotava olisi, että tällaisia sarjoja saataisi uudistaa kerran tai pari vuodessa, sillä yleinen mielipide täällä on, että ne vaikuttavat äärettömän paljon hyvää – enemmän kuin konsanaan kirjat. Ne tuovat meille uutta elämää, uusia herätyksiä ja uutta intoa tutkimaan ja ajattelemaan. Ne vapauttavat meidät hetkeksi aikakausien tietämättömyydestä ja ennakkoluuloista, joihin sielu on kietoutunut ja jotka siltä sulkevat totuuden auringon lämmittävän valon. Mutta kun nuo peitteet poistetaan, tuntee sielu itsensä kuin uudestasynnyneeksi, valmiiksi vastaanottamaan sitä valoa ja jumalallista elämää, joka täyttää maailmankaikkeuden, mutta jota ei voi sulkea ahtaihin muotoihin, opinkappaleihin ja lahkoihin. »Totuus on uskontoja korkeampi«.

A. N.

Teosofisen Seuran 29:s toimintavuosi päättyi onnellisesti viime joulukuun lopussa¹. Presidentin, eversti Olcottin äsken ilmestyneestä, tavanmukaisesta vuosikertomuksesta näemme, että Seuralla nyt on kymmenen haaraosastoa eli seksionia eri maissa ja uusia tulossa. Nuo kymmenen ovat

---

¹ Seuran aikaisemmasta työstä katso „Salainen oppi ynnä muita kirjoituksia“, kirj. Pekka Ervast.

amerikkalainen seksioni, indialainen, brittiläinen, skandinavialainen (käsittää Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Suomen), hollantilainen, ranskalainen, italialainen, saksalainen, australialainen ja uusiseelantilainen seksioni. Jokaiseen tämmöiseen haaraosastoon kuuluu sitten joukko »loosheja« eri kaupungeissa, ja tietysti on paljon jäseniä, jotka eivät kuulu mihinkään looshiin, koska semmoista heidän paikkakunnallaan ei ole. Samaten on luonnollista, että teosofisia tutkimuksia harjotellaan paljon Seuran ulkopuolellakin. Presidentti mainitsee nimenomaan ilahuttavana todistuksena teosofisen liikkeen levenemisestä, että viime vuonna ilmestyi ensimmäinen teosofinen kirja Iislannissa ja samaan aikaan perustettiin looshi Invercargilliin Uudessa Seelannissa, joka on maailman eteläisin kaupunki.

Toukokuun 8:tta päivää, madame Blavatskyn kuolinpäivää (1891), jota vuosittain on vietetty H. P. B:n muistoksi »valkoisen lootuskukan päivän« nimellä, ristittiin viime vuonna presidentin ehdotuksesta »Muiston päiväksi« ja vietetään nyt kaikkien kuolleitten teosofisten työntekijäin muistoksi. H. P. B. oli liikkeemme äiti, mutta jokainen työntekijä ansaitsee paikan meidän sydämessämme – ja meidän muistissamme, kun hän on siirtynyt näkymättömään maailmaan.

Adyar-kirjasto sijaitsee nyt mukavassa ja kauniissa rakennuksessa. Siinä on tilaa 50,000 tai 60,000 nidokselle, joka lukumäärä toivottavasti pian täyttyy. Kirjastoa on silloin tällöin muistettu lahjoituksilla ja viime vuonna se sai 210,000 Smk. Senor Salvador de la Fuente y Romeron jälkeensä jättämästä omaisuudesta; täten kirjasto vähitellen pysyy voimissa omilla varoillaan, ja mikä nyt tarvittaisiin, on sopiva ja kykenevä johtaja, joka voisi tutustuttaa teosofista maailmaa sen aarteihin. Parastaikaa puuhataan sanskritinkielistä aikakauskirjaa, johon olisi tarkoitus painattaa tärkeimpiä sanskritinkielisiä käsikirjotuksia, joita löytyy kirjastossa suuret määrät. Tämä hanke on varmaan oleva tervetullut oppineelle maailmalle yleensä.

Europalainen Federatsioni. Annie Besantin ehdotuksesta liittyivät pari vuotta sitten useimmat europalaiset haaraosastot (ranskalainen, hollantilainen, saksalainen, italialainen ja brittiläinen seksioni) yhteen, europalaisen federatsionin (liiton) nimellä, europalaisen federatsionin (liiton) nimellä, jonka tarkoitus on vuotuisissa kokouksissaan, joihin jäseniä saapuu eri maista, tutustuttaa erikielisiä teosofejia toisiinsa ja niittää yhteisiä hedelmiä eri maissa ja eri kansojen kesken tehdystä työstä. Kokemusten ja työtapojen toisiinsa vertaaminen on hyödyksi työntekijöille niin hyvin henkisen kuin aineellisenkin työn alalla. Viime vuosina piti europalainen liitto ensimmäisen vuosikongressinsa Amsterdamissa – siihen otti osaa 600 Teosofisen Seuran jäsentä eri maista; tänä vuonna pidettiin toinen kongressi Lontoossa heinäkuun 8-10 p:nä ja siihen lähetetään edustajia m. m. Suomestakin.

Skandinavialainen Sektsioni pitää kymmenennen vuosikokouksensa Göteporissa toukokuun 20-21 p:nä tänä vuonna. Luentoja tulevat pitämään hra H. Erlandsson (»Reinkarnatsioni«), rouva C. Walberg (»Elämän ikuinen nuoruus ja Viktor Rydberg ja sen tulkkina«), maist. Richard Eriksen (»Jeesuksen asema nykyajan uskonnossa«) ja ins. A. Knös (»Ehdottomia ja suhteellisia totuuksia«). Kokouksessa tullaan keskustelemaan skandinavialaisen haaraosaston liittymisestä Eurooppalaiseen Liittoon, ja arvattavasti kokous päättää sen tehdä.

E.